TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2009. gada 15. oktobrī *

Lieta C-196/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunale amministrativo regionale della Sicilia* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 13. martā un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 14. maijā, tiesvedībā

Acoset SpA

pret

Conferenza Sindaci e Presidenza Prov. Reg. ATO Idrico Ragusa,

Provincia Regionale di Ragusa,

***Comune di Acate* (*RG*)**,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

Comune di Chiaramonte Gulfi **(*RG*)**,

Comune di Comiso **(*RG*)**,

Comune di Giarratana **(*RG*)**,

Comune di Ispica **(*RG*)**,

Comune di Modica **(*RG*)**,

Comune di Monterosso Almo **(*RG*)**,

Comune di Pozzallo **(*RG*)**,

Comune di Ragusa,

Comune di Santa Croce Camerina **(*RG*)**,

Comune di Scicli **(*RG*)**,

***Comune di Vittoria* (*RG*)**,

piedaloties

Saceccav Depurazioni Sacede SpA.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: otrās palātas priekšsēdētājs, kas veic trešās palātas priekšsēdētaja pienākumus, H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), tiesneši P. Linda [*P. Lindh*], A. Ross [*A. Rosas*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] un A. O. Kīfs [*A. Ó Caoimh*],

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferriera*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 2. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Acoset SpA* vārdā — A. Skuderi [*A. Scuderi*] un Dž. Bonaventura [*G. Bonaventura*], *avvocati*,

— *Conferenza Sindaci e Presidenza Prov. Reg. ATO Idrico Ragusa* u.c. vārdā — N. Džentile [*N. Gentile*], *avvocato*,

— *Comune di Vittoria* (*RG*) vārdā — A. Bruno [*A. Bruno*] un K. Džurdanella [*C. Giurdanella*], *avvocati*,

— Itālijas valdības vārdā — R. Adams [*R. Adam*], pārstāvis, kam palīdz Dž. Fjengo [*G. Fiengo*], *avvocato dello Stato*,

— Austrijas valdības vārdā — M. Frūmans [*M. Fruhmann*], pārstāvis,

— Polijas valdības vārdā — M. Dovgjelevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — K. Cadra [*C. Zadra*] un D. Kukovecs [*D. Kukovec*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2009. gada 2. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par EKL 43., 49. un 86. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums radies prāvā starp *Acoset SpA* (turpmāk tekstā — "*Acoset*") un *Conferenza Sindaci e Presidenza Prov. Reg. Ragusa* (Raguzas reģionālās provinces pašvaldību vadītāju un priekšsēdētāja konference, turpmāk tekstā — "*Conferenza*") u.c. saistībā ar publiskā iepirkuma procedūru, ko tā atcēla, izvēloties privātu partneri, kam tādā jaukta kapitāla sabiedrībā pieder mazākums kapitāla daļu, kurai savukārt tieši piešķirtas tiesības sniegt kopēju ūdensapgādes pakalpojumu (*servizo idrico integrato*) Raguzas provincē.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

Direktīva 2004/18

3 Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt [būvdarbu publiskā iepirkuma] piegādes valsts līgumu [piegādes publiskā iepirkuma] un pakalpojumu valsts [pakalpojumu publiskā iepirkuma] līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV L 134, 114. lpp.), 1. pantā ir noteikts:

[..]

2. a) "valsts līgumi [publiskā iepirkuma līgumi]" ir finansiāli līgumi, kurus rakstveidā savstarpēji noslēdz viens vai vairāki komersanti un viena vai vairākas līgumslēdzējas iestādes un kuru mērķis ir būvdarbu realizācija, produkcijas piegāde vai pakalpojumu sniegšana šīs direktīvas izpratnē;

[..]

d) "pakalpojumu valsts līgumi [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumi]" ir valsts līgumi, kuri nav būvdarbu vai piegādes līgumi un kuru mērķis ir II pielikumā minēto pakalpojumu sniegšana.

[..]

4. “pakalpojumu koncesija” ir tāda paša veida līgums kā pakalpojumu valsts līgums, izņemot to, ka atlīdzība par pakalpojumu sniegšanu ir vai nu konkrētā pakalpojuma izmantošanas tiesības, vai arī šīs tiesības un samaksa.

[..]

4 Direktīvas 2004/18 3. pantā ir noteikts:

“Ja īpašas vai ekskluzīvas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas tiesības līgumslēdzēja iestāde piešķir juridiskai personai, kas nav šāda līgumslēdzēja iestāde, tad tiesību aktā, ar kuru piešķir šīs tiesības, paredz to, ka minētajai juridiskajai personai jāievēro valstspiederības nediskriminēšanas princips attiecībā uz piegādes līgumiem, ko tā minēto pakalpojumu sniegšanas sakarā piešķir trešām personām.”

5 Saskaņā ar minētās direktīvas 7. pantu:

“Šī direktīva attiecas uz valsts līgumiem [publiskā iepirkuma līgumiem], [..] kuru vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir vienāda ar turpmāk minētajām robežvērtībām vai lielāka par tām:

[..]

b) EUR 249 000:

— piegādes valsts līgumiem [piegādes publiskā iepirkuma] un pakalpojumu valsts līgumiem [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumiem], kuru slēgšanas tiesības piešķirušas līgumslēdzējas iestādes, kas nav uzskaitītas IV pielikumā [centrālās pārvaldes iestādes],

[..].”

6 Ar Komisijas 2005. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 2083/2005, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK par to piemērošanas robežvērtībām līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās (OV L 333, 28. lpp.), tika grozīts 7. panta b) punkts Direktīvā 2004/18, tā versijā, kas izriet no Komisijas 2004. gada 28. oktobra Regulas (EK) Nr. 1874/2004 (OV L 326, 17. lpp.), 236 000 euro summu aizstājot ar 211 000 euro par periodu no 2006. gada 1. janvāra līdz 2007. gada 1. janvārim.

7 Saskaņā ar Komisijas 2007. gada 4. decembra Regulas (EK) Nr. 1422/2007, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK par to piemērošanas robežvērtībām līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās (OV L 317, 34. lpp.), 2. pantu minētā summa tika noteikta 206 000 euro apmērā, sākot no 2008. gada 1. janvāra.

8 Direktīvas 2004/18 17. pantā ir noteikts:

"Neierobežojot 3. panta piemērošanu, šī direktīva neattiecas uz pakalpojumu koncesijām, kas noteiktas 1. panta 4. punktā."

9 Saskaņā ar Direktīvas 2004/18 21. pantu:

"Uz līgumiem, kuru priekšmets ir II B pielikumā uzskaitītie pakalpojumi, attiecina vienīgi 23. pantu un 35. panta 4. punktu."

10 Šīs direktīvas II B pielikuma 27. kategorijā ietilpst "citi pakalpojumi", izņemot līgumus par programmu materiāla iegādi, izstrādi, inscenējumiem vai kopinscenējumiem, ko veic raidorganizācijas, un līgumus par raidlaiku.

Direktīva 2004/17

11 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas

darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (OV L 134, 1. lpp.), 1. panta 2. un 3. punktu:

"2. [..]

b) "Būvdarbu līgumi" ir līgumi, kuru priekšmets ir ar vienu no darbībām XII pielikuma nozīmē saistītu darbu izpilde vai projektēšana un izpilde, vai darbs vai darba izpilde, izmantojot jebkādus līdzekļus, atbilstoši līgumslēdzēja noteiktajām prasībām. "Būvdarbs" ir būvdarbu vai inženiertehnisko būvdarbu rezultāts kopumā, kas pats par sevi ir pietiekams, lai veiktu kādu saimniecisku vai tehnisku uzdevumu.

c) "Piegādes līgumi" ir līgumi, kas nav minēti b) apakšpunktā un kuru priekšmets ir produktu pirkšana, izpirkumnoma, īre vai īre ar īrējumpirkšanu ar iespēju tos izpirkt vai bez tās.

Līgumu, kura priekšmets ir produktu piegāde, kas papildus var ietvert arī izvietošanas un uzstādīšanas darbus, uzskata par "piegādes līgumu".

d) "Pakalpojumu līgumi" ir līgumi, kuri nav būvdarbu vai piegādes līgumi un kuru priekšmets ir XVII pielikumā minēto pakalpojumu sniegšana.

Līgumu, kura priekšmets ir gan produkti, gan pakalpojumi XVII pielikuma nozīmē, uzskata par "pakalpojumu līgumu", ja attiecīgo pakalpojumu vērtība ir lielāka par to produktu vērtību, uz kuriem attiecas līgums.

Līgumu, kura priekšmets ir pakalpojumi XVII pielikuma nozīmē un kurš attiecas uz tādām darbībām XII pielikuma nozīmē, kas tikai papildina līguma galveno priekšmetu, uzskata par pakalpojumu līgumu.

3. a) "Būvdarbu koncesija" ir tāda paša veida līgums kā būvdarbu līgums, taču izņēmums ir tas, ka atlīdzība par veicamajiem darbiem ir vai nu tikai tiesības izmantot būvi, vai arī minētās tiesības kopā ar samaksu.

b) "Pakalpojumu koncesija" ir tāda paša veida līgums kā pakalpojumu līgums, taču izņēmums ir tas, ka atlīdzība par pakalpojumu sniegšanu ir vai nu tikai tiesības izmantot attiecīgo pakalpojumu vai arī minētās tiesības kopā ar samaksu."

12 Atbilstoši Direktīvas 2004/17 4. pantam:

"1. Šī direktīva attiecas uz šādām darbībām:

a) tādu fiksētu tīklu nodrošināšana vai ekspluatācija, kas paredzēti pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem saistībā ar dzeramā ūdens ražošanu, pārvadi vai sadali; vai arī

b) dzeramā ūdens piegāde šādiem tīkliem.

[..]"

13 Saskaņā ar tās pašas direktīvas 9. panta 1. punktu:

"Uz līgumu, kas paredzēts vairāku darbību veikšanai, attiecas noteikumi, kas piemērojami darbībai, kura paredzēta kā līguma galvenā darbība.

Viena līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas un vairāku atsevišķu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas izvēli tomēr nevar izdarīt, ja kā mērķis ir noteikts šīs direktīvas vai attiecīgā gadījumā Direktīvas 2004/18/EK darbības jomas neattiecināšana uz konkrēto līgumu."

14 Direktīvas 2004/17 18. pantā ir noteikts:

"Šī direktīva neattiecas uz būvdarbu un pakalpojumu koncesijām, ko piešķīruši līgumslēdzēji, kuri veic vienu vai vairākas no 3. līdz 7. pantā minētajām darbībām, ja minētās koncesijas ir piešķirtas attiecīgo darbību veikšanai."

Valsts tiesiskais regulējums

15 2000. gada 18. augusta Likumdošanas dekrēta Nr. 267, kurā ietverts likumu par vietējo organizāciju struktūru konsolidētais teksts (*testo unico delle leggi sull'ordinamento degli enti locali*, 2000. gada 28. septembra *Itālijas Republikas Oficiālā Vēstneša* Nr. 227 kārtējais pielikums), kas ir grozīts ar 2003. gada 30. septembra Dekrētlikumu Nr. 269

par steidzamiem noteikumiem attīstības veicināšanai un valsts finanšu darbības korekcijai (*disposizioni urgenti per favorire lo sviluppo e per la correzione dell'andamento dei conti pubblici*, 2003. gada 2. oktobra *Itālijas Republikas Oficiālā Vēstneša* Nr. 229 kārtējais pielikums), kurš pēc grozījumiem ir pārveidots par 2003. gada 24. novembra Likumu Nr. 326 (2003. gada 25. novembra *Itālijas Republikas Oficiālā Vēstneša* Nr. 274 kārtējais pielikums, turpmāk tekstā — "Likumdošanas dekrēts Nr. 267/2000"), 113. panta 5. punktā ir noteikts:

"Pakalpojumus sniedz atbilstoši nozaru tiesiskajam regulējumam, un pakalpojumu sniegšanas tiesības, ievērojot Eiropas Savienības tiesisko regulējumu, piešķir:

a) kapitālsabiedrībām, kas izvēlētas konkursa kārtībā;

b) jaukta (publiska un privāta) kapitāla sabiedrībām, kuru privātais dalībnieks tiek izvēlēts konkursa kārtībā, kas garantē valsts un Kopienu tiesiskā regulējuma ievērošanu konkurences jomā atbilstoši vadlīnijām, ko kompetentās iestādes ietvērušas īpašos tiesību aktos vai apkārtrakstos;

c) pilnībā publiska kapitāla sabiedrībām ar nosacījumu, ka valsts iestāde vai iestādes, kam pieder pamatkapitāls, sabiedrību kontrolē tāpat kā savus dienestus un ka šī sabiedrība savas darbības lielāko daļu veic kopā ar iestādi vai iestādēm, kas to kontrolē."

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

16 2002. gada 10. jūlijā *Provincia Regionale di Ragusa* (Raguzas reģionālā province) un Iblejas pašvaldības noslēdza sadarbības konvenciju, ar ko tika izveidota *Ambito Territoriale Ottimale* (optimālā teritoriālā organizācija, turpmāk tekstā — "OTO") *idrico di Ragusa* (Raguzas ūdensapgādes OTO), vietējā iestāde, kas ir atbildīga par kopējo ūdensapgādes pakalpojumu Raguzā.

17 2004. gada 26. martā *Conferenza*, OTO pārvaldes iestāde, aplūkotā pakalpojuma pārvaldībai izvēlējās Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 113. panta 5. punkta b) apakšpunktā minēto "sabiedrību ar publiskā sektora vairākuma līdzdalību" formu.

18 2005. gada 7. jūnijā *Conferenza* apstiprināja kapitālsabiedrības dibināšanas akta un statūtu projektus, kā arī konvencijas par minētā pakalpojuma pārvaldību projektu, kuras 1. pantā bija paredzēts tieši, izņēmuma kārtā piešķirt pakalpojuma līguma [noslēgšanas tiesības] jaundibināmajai jauktā kapitāla sabiedrībai (kas pārvaldīs kopējo ūdensapgādes pakalpojuma sniegšanu).

19 Tad 2005. gada 8. oktobra *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* (OV S 195) tika izplatīts jauns konkursa paziņojums attiecībā uz tāda uzņēmuma izvēli, kas ir privāts akcionārs ar mazākumu akciju, kuram varētu uzticēt kopējā ūdensapgādes pakalpojuma sniegšanu un ar to saistīto darbu veikšanu, ar tiem saprotot darbus, kas paredzēti Trīs gadu operatīvajā plānā, kurš apstiprināts pašvaldību vadītāju konferencē 2003. gada 15. decembrī.

20 Saskaņā ar līguma noteikumu 1. panta 8. punktu "ir jāveic darbi, kas ietilpst Trīs gadu operatīvajā plānā, kas grozīts un/vai papildināts ar piedāvājumu, kā arī attīstības plānā

paredzētajā vēlākajā zināmajā projektā, [..]" un, "lai piešķirtu [tiesības] veikt darbus, ko privātais akcionārs nepilda tieši, ir jāizmanto likumā paredzētās konkurences procedūras".

21 Konkursā piedalījās trīs uzņēmumu grupas, priekšgalā no kurām bija *Saceccav Depurazioni Sacede SpA*, kā arī *Acoset* un *Aqualia SpA*. Ieceltā konkursa komisija izslēdza *Aqualia SpA* un atļāva piedalīties pārējām. Tad par procedūru atbildīgā persona aicināja konkursā palikušos uzņēmumus paziņot, vai to interese piedalīties konkursā ir spēkā. Apstiprinošu paziņojumu sniedza tikai *Acoset*.

22 No iesniedzējtiesas lēmuma uzdot prejudiciālu jautājumu izriet, ka *Conferenza* tā vietā, lai pieņemtu aktu par [līguma slēgšanas tiesību] piešķiršanu un dibinātu vadības jaukta kapitāla sabiedrību, kas nekavējoties sāktu pakalpojuma sniegšanu un izmantotu Kopienu līdzekļus, 2007. gada 26. februāra sēdē, norādot uz īstenotās procedūras prettiesiskumu — jo tā esot pretrunā Kopienu tiesībām — nolēma sākt atcelšanas procedūru saistībā ar procedūru attiecībā uz *Acoset*. Tā rezultātā OTO Tehniski operatīvais sekretariāts ar 2007. gada 28. februāra paziņojumu darīja zināmu sabiedrībai *Acoset*, ka ir sākta atcelšanas procedūra, un *Acoset* sniedza savus apsvērumus 2007. gada 26. marta paziņojumā.

23 2007. gada 2. oktobrī *Conferenza* pēc būtības lēma par attiecīgās konkursa procedūras atcelšanu un par Raguzas ūdensapgādes pakalpojuma sniedzēja formu pieņēma "konsorciju". Ar tā paša gada 9. oktobra paziņojumu sabiedrībai *Acoset* tika darīts zināms, ka konkursa procedūra ir atcelta.

24 Savas galvenās prasības ietvaros, kas vērsta pret 2007. gada 2. oktobra lēmumu, kā arī tiesību aktiem, kas ar to saistīti, *Acoset* lūdz atzīt tās tiesības uz zaudējumu atlīdzību, kas izpaustos kā līgumu slēgšanas tiesību piešķiršana un to zaudējumu atlīdzināšana, ko tā cietusi apstrīdēto tiesību aktu dēļ. *Acoset* lūdz ar pieteikumu par pagaidu noregulējumu uz laiku apturēt apstrīdētos tiesību aktus.

25 *Acoset* skatījumā tieša attiecīgā pakalpojuma sniegšanas piešķiršana tām jaukta kapitāla sabiedrībām saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 113. panta 5. punkta b) apakšpunktu, kurās privātais partneris ir izvēlēts, rīkojot uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu procedūru atbilstoši Kopienu tiesību noteikumiem konkurences jomā, ir saderīga ar Kopienu tiesībām.

26 Atbildētājas pamata lietā savukārt uzskata, ka ar Kopienu tiesībām šāda tieša piešķiršana, nerīkojot uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu par būvdarbu veikšanu un pakalpojumu sniegšanu procedūru, ir atļauta tikai sabiedrībām, kurās ir tikai publisks kapitāls, kuras būtībā savu darbību veic kopā ar valsts iestādi vai iestādēm, kuras tās kontrolē, un tā izpaužas tieši tāpat, kā tiek kontrolēti savi dienesti. Privāta uzņēmuma līdzdalība — arī mazākuma līdzdalība — kapitālsabiedrībā, kurā dalībnieks ir arī attiecīgā līgumslēdzēja iestāde, katrā ziņā izslēgtu, ka šī līgumslēdzēja iestāde var šo sabiedrību kontrolēt tāpat kā savus dienestus (it īpaši skat. 2005. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-26/03 *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, Krājums, I-1. lpp.).

27 *Tribunale amministrativo regionale della Sicilia* uzskata, ka ir vietā jautājums par tiešas attiecīgo līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas saderīgumu Kopienu tiesību kontekstā, ko minējusi *Acoset*, un ka atbildi uz šo jautājumu acīmredzami nevar izsecināt no Tiesas judikatūras.

28 Šādos apstākļos *Tribunale amministrativo regionale della Sicilia* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai ar Kopienu tiesībām, it īpaši ar EK līguma 43., 49. un 86. pantā minētajiem pārskatāmības un brīvas konkurences pienākumiem ir saderīgs tādas jaukta (publiska un privāta) kapitāla sabiedrības modelis, kura dibināta noteikta sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai saistībā ar rūpniecību un kurai ir tikai šāds mērķis, kurai tieši piešķirta attiecīgā pakalpojuma sniegšana, kurā "rūpnieciska" un "operatīva" rakstura privāto partneri izvēlas uz konkurenci balstītā procedūrā, pirms tam pārbaudot gan finanšu un

tehniskos nosacījumus, gan gluži operatīvus un vadības nosacījumus attiecībā uz veicamo pakalpojumu un sniedzamajiem īpašajiem pakalpojumiem?"

Par pieņemamību

29 Austrijas valdība norāda, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāatzīst par nepieņemamu, tādēļ ka iesniedzējtiesas lēmumā nav ietverta pietiekama informācija par faktu un juridisko kontekstu, kādā iekļaujas pamata tiesvedība, lai Tiesai ļautu pienācīgi atbildēt uz prejudiciālo jautājumu. It īpaši trūkstot informācijas par attiecīgā pakalpojuma vai pakalpojumu specifiku, uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu saturu un konkursa procedūru, kā arī par noteiktiem, uzdotajā jautājumā izmantotajiem jēdzieniem.

30 Attiecībā uz informāciju, kas ir jāiesniedz Tiesai saistībā ar prejudiciāla nolēmuma procedūru, ir jāatgādina, ka tās mērķis ir ne tikai ļaut Tiesai sniegt derīgas atbildes, bet gan drīzāk sniegt iespēju dalībvalstu valdībām un citām ieinteresētajām personām saskaņā ar Tiesas Statūtu 23. pantu iesniegt savus apsvērumus. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka šī mērķa labad, pirmkārt, ir nepieciešams, lai valsts tiesa noteiktu faktisko un tiesisko situāciju, ar kādu ir saistīti tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu faktiskos apstākļus, ar kuriem ir pamatoti šie jautājumi. Otrkārt, lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ir jānorāda precīzi iemesli, kuru dēļ valsts tiesa interesējas par Kopienu tiesību interpretāciju un uzskata, ka Tiesai ir jāuzdod prejudiciāli jautājumi. Šajā sakarā valsts tiesai ir jāsniedz vismaz minimāls skaidrojums par to, kāpēc tā ir izvēlējusies konkrētās Kopienu tiesību normas, kurām tā lūdz sniegt interpretāciju, un jānorāda saikne, ko tā saskata starp šīm normām un prāvā piemērojamām valsts tiesību normām (it īpaši skat. 2007. gada 6. marta spriedumu apvienotajās lietās C-338/04, C-359/04 un C-360/04 *Placanica* u.c., Krājums, I-1891. lpp., 34. punkts).

31 *Tribunale amministrativo regionale della Sicilia* lēmums par prejudiciāla jautājuma uzdošanu atbilst šīm prasībām.

32 Faktiski valsts tiesa ir minējusi piemērojamās valsts tiesību normas un lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ietvertie fakti — lai arī aprakstīti īsi — ir pietiekami, lai Tiesa varētu pieņemt nolēmumu. Tāpat minētā tiesa ir norādījusi iemeslus, kas to ir mudinājuši uzskatīt, ka jāuzdod Tiesai prejudiciāls jautājums — ciktāl tajā ir ietverti detalizēti pretējie viedokļi, kādi ir pamata lietas dalībniekiem attiecībā uz to Kopienu tiesību normu interpretāciju, kas ir prejudiciālā jautājuma pamatā, un ciktāl iesniedzējtiesas skatījumā atbildi uz minēto jautājumu skaidri nevar izsecināt no Tiesas judikatūras.

33 Turklāt *Conferenza* norāda, ka, tā kā pamata lietā aplūkotā privātā partnera izvēles procedūra ir tikusi atcelta, tad *Acoset* neesot nekādas intereses celt prasību, lai saņemtu atbildi uz uzdoto jautājumu.

34 Šajā saistībā ir jāatzīmē, ka ar EKL 234. pantu ir ieviesta tieša sadarbība starp Tiesu un valsts tiesām, paredzot procedūru, kas nav atkarīga no jebkādas lietas dalībnieku iniciatīvas un kuras laikā tās ir aicinātas vienoties par jautājumu, kuru ir iniciējusi tikai valsts tiesa (šajā sakarā skat. 1965. gada 9. decembra spriedumu lietā 44/65 *Singer*, *Recueil*, 1191. lpp.).

35 Pastāvot šiem apstākļiem, ir pamats pārbaudīt iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu.

Par prejudiciālo jautājumu

36 Uzdodama savu jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai ar EKL 43., 49. un 86. pantu tiek pieļauta tieša publiska pakalpojuma, kas sevī ietver nepieciešamību iepriekš veikt tādus kā pamata lietā noteiktie būvdarbi, līguma slēgšanas tiesību piešķiršana jaukta (publiska un privāta) kapitāla sabiedrībai, kas īpaši radīta šim mērķim un kurai ir viens sociālais mērķis, kurā privātā partnera izvēle ir norisinājusies uz konkursa pamata, iepriekš izvērtējot finansiālus, tehniskus, operatīvus un ar vadību saistītus nosacījumus, kā arī sabiedrības piedāvājuma raksturojošos elementus sniedzamo pakalpojumu kontekstā.

37 Vispirms jānorāda, ka uz tiesību piešķiršanu tāda valsts kopējas ūdensapgādes pārvaldības pakalpojuma kā pamata lietā minētais sniegšanai saskaņā ar šī pakalpojuma atlīdzības īpatnībām var attiecināt "pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu" definīciju vai "pakalpojumu koncesijas" definīciju attiecīgi Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta d) apakšpunkta un 4. panta izpratnē; vajadzības gadījumā skat. attiecīgi Direktīvas 2004/17 1. panta 2. punkta d) apakšpunktu un 3. punkta b) apakšpunktu; minētā 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka tā attiecas uz tādu fiksētu tīklu nodrošināšanu vai ekspluatāciju, kas paredzēti pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem saistībā ar dzeramā ūdens ražošanu, pārvadi vai sadali vai dzeramā ūdens piegādi šiem tīkliem.

38 Jautājums par to, vai apstrīdētie līgumi ir vai nav jākvalificē kā "pakalpojumu koncesijas", tāpēc ir jāizvērtē tikai no Kopienu tiesību viedokļa (skat. tostarp 2007. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-382/05 Komisija/Itālija, Krājums, I-6657. lpp., 31. punkts).

39 Pakalpojumu līguma un pakalpojumu koncesijas atšķirība slēpjas atlīdzībā par pakalpojumu sniegšanu (skat. tostarp 2009. gada 10. septembra spriedumu lietā C-206/08 *WAZV Gotha*, Krājums, I-8377. lpp., 51. punkts). "Pakalpojumu līgums" Direktīvas 2004/18 un Direktīvas 2004/17 izpratnē ietver atlīdzību, ko līgumslēdzēja iestāde tieši maksā pakalpojumu sniedzējam (šajā sakarā skat. 2005. gada 13. oktobra spriedumu lietā C-458/03 *Parking Brixen*, Krājums, I-8585. lpp., 39. punkts). Pakalpojumu koncesijas gadījumā atlīdzību par pakalpojumu sniegšanu veido tiesības izmantot pašu pakalpojumu un pakalpojuma sniedzējs uzņemas risku, kas saistīts ar attiecīgo pakalpojumu sniegšanu (skat. tostarp 2008. gada 13. novembra spriedumu

lietā C-437/07 Komisija/Itālija, 29. un 31. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *WAZV Gotha*, 59. un 68. punkts).

40 Iesniedzējtiesa atsaucas uz jaukta kapitāla sabiedrības kā kopēja ūdensapgādes pakalpojuma "koncesionāra" dibināšanu. No lietas materiāliem izriet, ka darījums ir noslēgts uz trīsdesmit gadiem.

41 Tāpat Itālijas valdība norāda, ka acīmredzami ir runa par tiesību sniegt sabiedrisku pakalpojumu koncesijas ceļā piešķiršanu uz trīsdesmit gadiem, kur galvenā atlīdzība ir iespēja patērētājiem reklamēt ūdens tarifu, kas uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā ir minēta kompensācijas par sniegto pakalpojumu ietvaros.

42 Tiesa tādējādi atbalsta pieņēmumu, ka runa ir par koncesiju.

43 Tiesa ir atzinusi pakalpojumu koncesijas esamību, it īpaši gadījumā, ja pakalpojuma sniedzēja atlīdzība tiek gūta no lietotāju maksas par sabiedriskiem stāvlaukumiem, sabiedriskā transporta pakalpojumiem un kabeļtelevīzijas tīkliem (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Parking Brixen*, 40. punkts; 2006. gada 6. aprīļa spriedumu lietā C-410/04 *ANAV*, Krājums, I-3303. lpp., 16. punkts, un 2008. gada 13. novembra spriedumu lietā C-324/07 *Coditel Brabant*, Krājums, I-8457. lpp., 24. punkts).

44 Direktīvas 2004/18 17. pantā ir paredzēts, ka, neierobežojot 3. pantā minēto noteikumu piemērošanu, šī direktīva neattiecas uz pakalpojumu koncesijām. Tāpat saskaņā ar Direktīvas 2004/17 18. pantu šī direktīva neattiecas uz pakalpojumu koncesijām, ko

piešķīruši līgumslēdzēji, kuri veic vienu vai vairākas no 3.–7. pantā minētajām darbībām, ja minētās koncesijas ir piešķirtas attiecīgo darbību veikšanai.

45 Turklāt ir skaidrs, ka ar tādu kopējā ūdensapgādes pakalpojuma pārvaldi kā pamata lietā minētā saistīto darbu izpildei ir pakārtots raksturs salīdzinājumā ar apskatāmās koncesijas priekšmetu, kas ir šī pakalpojuma sniegšana, kas nozīmē, ka to nevar kvalificēt kā "būvdarbu koncesiju" (šajā sakarā skat. it īpaši 1994. gada 19. aprīļa spriedumu lietā C-331/92 *Gestión Hotelera Internacional*, *Recueil*, I-1329. lpp., 26.–28. punkts, un Direktīvas 2004/17 9. panta 1. punktu).

46 Neraugoties uz to, ka sabiedrisko pakalpojumu koncesiju līgumiem saskaņā ar šobrīd spēkā esošajām Kopienu tiesībām nav piemērojama Direktīva 2004/18 un Direktīva 2004/17, valsts iestādēm, noslēdzot šos līgumus, tomēr kopumā ir jāievēro Līguma pamatnoteikumi, jo sevišķi diskriminācijas valstspiederības dēļ aizlieguma princips (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ANAV*, 18. punkts).

47 Līguma noteikumi, kas ir īpaši piemērojami sabiedrisko pakalpojumu koncesijām, ietver tostarp EKL 43. un 49. pantu (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ANAV*, 19. punkts).

48 Tāpat kā nediskriminācijas valstspiederības dēļ princips, arī vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem princips ir piemērojams šādiem publiskā iepirkuma līgumiem, pat ja nepastāv diskriminācija valstspiederības dēļ (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ANAV*, 20. punkts).

49 Vienlīdzīgas attieksmes princips un nediskriminācijas valstspiederības dēļ princips ietver tostarp pārskatāmības pienākumu, kas ļauj valsts iestādei, kas ir līgumslēdzēja iestāde, pārliecināties, ka šie principi tiek ievēroti. Šis minētajai iestādei saistošais pārskatāmības pienākums nozīmē garantēt adekvātu publicitāti jebkuram potenciā-

lajam pretendentam, tādējādi atverot pakalpojumu tirgu konkurencei, kā arī kontrolēt līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru objektivitāti (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ANAV*, 21. punkts).

50 Turklāt no EKL 86. panta 1. punkta izriet, ka dalībvalstis nevar atstāt spēkā tādus valsts tiesību aktus, kas ļauj piešķirt pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesības, nerīkojot konkursu, jo šādas piešķiršanas gadījumā tiek pārkāpts EKL 43. vai 49. pants vai vienlīdzīgas attieksmes, nediskriminācijas un pārskatāmības principi (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ANAV*, 23. punkts).

51 EKL 12., 43. un 49. pantā paredzētās normas, kā arī tajā ietvertie vispārējie principi to specifiskajā izteiksmes veidā nav piemērojami, ja vienlaikus koncedentes — valsts iestādes — veiktā kontrole pār koncesionāru ir tāda pati kā tā, ko šī valsts iestāde veic pār saviem dienestiem, un ja šis tiesību subjekts īsteno savas galvenās darbības kopā ar iestādi, kas ir tā [kapitāldaļu] turētāja (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ANAV*, 24. punkts). Šādā gadījumā konkursa rīkošana nav obligāta, pat ja līgumslēdzēja puse ir no līgumslēdzējas iestādes neatkarīga juridiska vienība (it īpaši skat. 2009. gada 10. septembra spriedumu lietā C-573/07 *Sea*, Krājums, I-8127. lpp., 36. punkts).

52 Šī judikatūra ir vietā, lai interpretētu gan Direktīvu 2004/18 un Direktīvu 2004/17, gan EKL 43. un 49. pantu, kā arī vispārējos principus to specifiskajā izteiksmes veidā (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Sea*, 37. punkts).

53 Ja privātam uzņēmumam pat kā mazākumdalībniekam pieder kapitāla daļas sabiedrībā, kas tāpat pieder arī attiecīgajai līgumslēdzējai iestādei, tas katrā ziņā izslēdz, ka šī līgumslēdzēja iestāde varētu minēto sabiedrību kontrolēt tāpat, kā tā kontrolē pati savus dienestus (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Sea*, 46. punkts).

54 Tas attiecas uz pamata lietā aplūkojamo koncesiju, kur jaukta kapitāla sabiedrībā, kurai piešķirta koncesija, privātajam partnerim ir jāparakstās uz 49 % no sabiedrības pamatkapitāla.

55 Šādos apstākļos ir precīzāk jāizvērtē, vai tiesību sniegt aplūkojamo sabiedrisko pakalpojumu piešķiršana jaukta kapitāla sabiedrībai, neīstenojot īpašu konkursu, ir saderīga ar Kopienu tiesībām, ja uzaicinājums iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā, lai izraudzītos privāto partneri, kurš varētu sniegt kopēju ūdensapgādes pakalpojumu, ir norisinājies, ievērojot EKL 43. un 49. pantu, kā arī vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas valstspiederības dēļ principus, kā arī no tā izrietošo caurskatāmības pienākumu.

56 No judikatūras izriet, ka publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana uzņēmumam ar jauktu kapitālu, nerīkojot konkursu, varētu apdraudēt mērķi nodrošināt brīvu un neizkropļotu konkurenci, kā arī principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret visām ieinteresētajām pusēm, jo šāda procedūra privātajam uzņēmumam, kas piedalās iepriekš minētajā uzņēmumā ar savu kapitālu, sniegtu priekšrocības attiecībā pret tā konkurentiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, 51. punkts, kā arī 2005. gada 10. novembra spriedums lietā C-29/04 Komisija/Austrija, Krājums, I-9705. lpp., 48. punkts).

57 Tāpat — kā norādīts Komisijas skaidrojošā paziņojuma par to, kā Kopienas tiesību akti attiecībā uz publisko iepirkumu un koncesijām jāpiemēro institucionalizētajai valsts un privātā sektora partnerībai (IVPP) (OV 2008, C 91, 4. lpp.), 2.1. punktā — tas, ka privāta struktūra un līgumslēdzēji sadarbojas uzņēmumā ar jauktu kapitālu, nav pamats, lai, piešķirot līgumu slēgšanas tiesības vai koncesijas šai privātajai struktūrai vai šim uzņēmumam ar jauktu kapitālu, neievērotu noteikumus par publiskajiem iepirkumiem un koncesijām.

58 Tomēr — kā to savu secinājumu 85. punktā norādījis ģenerāladvokāts — divkāršas konkursa procedūras ieviešana ir grūti savienojama ar procedūras stadiju ietaupīšanu, kas iedvesmo tādas institucionalizētas publiskā privātā kapitāla sabiedrības kā pamata

lietā aplūkojamā, jo tās īstenošana vienlaikus apvieno privāta rakstura ekonomiskus komponentus un publiskā iepirkuma līguma vai koncesijas piešķiršanu jaukta tipa sabiedrībai.

59 Ja konkursa nerīkošana līgumu slēgšanas tiesību sniegt pakalpojumu piešķiršanas ietvaros izrādās esam nesaderīga ar EKL 43. un 49. pantu un vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principiem, tad privātā partnera izvēle, ievērojot šī sprieduma 46.–49. punktā minētās prasības, un privātā partnera atlases kritēriju izvēle ļauj šo situāciju līdzsvarot tādējādi, ka kandidātiem papildus spējai kļūt par sabiedrības dalībnieku vispirms ir jāpierāda sava tehniskā spēja sniegt pakalpojumu un ekonomiskās un citas priekšrocības, kas izriet no to piedāvājuma.

60 Tā kā privātā partnera atlases kritēriji nav pamatoti vien ar ieguldīto kapitālu, bet arī ar šī partnera tehnisko spēju un tā piedāvājuma īpatnībām īpašo sniedzamo pakalpojumu kontekstā un šim partnerim kā pamata lietā tiek uzticēts veikt aplūkojamā pakalpojuma operatīvās darbības un tā pārvaldi, var pieņemt, ka koncesionāra izvēle netieši izriet no minētā partnera izvēles, kas norisinājusies saskaņā ar procedūru, kurā ievēroti Kopienu tiesību principi, kā dēļ arī otrā konkurences īstenošanas procedūra koncesionāra izvēlei to nepamatotu.

61 Ja šāda situācijā tiktu īstenota divkārša procedūra — vispirms jaukta kapitāla sabiedrības privāta partnera izvēle, bet pēc tam — koncesijas piešķiršana minētajai sabiedrībai —, privātas struktūras un valsts iestādes tiktu atturētas dibināt tādas institucionalizētas publiska privāta kapitāla sabiedrības kā pamata lietā minētā šādas procedūras ilguma un tiesiskās nedrošības attiecībā uz koncesijas piešķiršanu iepriekš izvēlētajam partnerim dēļ.

62 Jāprecizē, ka tādai jaukta (publiska un privāta) kapitāla sabiedrībai kā pamata lietā minētā ir jākalpo sabiedriskam mērķim visā koncesijas spēkā esamības laikā un būtiski

grozījumi līgumā ir pamats pienākuma rīkot jaunu konkursu izpildei (šajā sakarā skat. 2008. gada 19. jūnija spriedumu lietā C-454/06 *pressetext Nachrichtenagentur*, Krājums, I-4401. lpp., 34. punkts).

63 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka ar EKL 43., 49. un 86. pantu tiek pieļauta tieša publiska pakalpojuma, kas ietver nepieciešamību iepriekš veikt tādus būvdarbus kā pamata lietā noteiktie, līguma slēgšanas tiesību piešķiršana jaukta (publiska un privāta) kapitāla sabiedrībai, kas īpaši radīta šim mērķim un kurai ir viens sociālais mērķis, kurā privātā partnera izvēle ir norisinājusies uz konkursa pamata, iepriekš izvērtējot finansiālus, tehniskus, operatīvus un ar vadību saistītus nosacījumus, kā arī sabiedrības piedāvājuma raksturojošos elementus sniedzamo pakalpojumu kontekstā, un konkursa procedūra ir saderīga ar brīvas konkurences principu un Kopienu tiesībās koncesionāriem izvirzītajiem pārskatāmības un vienlīdzīgas attieksmes principiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

64 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

ar EKL 43., 49. un 86. pantu tiek pieļauta tieša publiska pakalpojuma, kas ietver nepieciešamību iepriekš veikt tādus būvdarbus kā pamata lietā noteiktie, līguma slēgšanas tiesību piešķiršana jaukta (publiska un privāta) kapitāla sabiedrībai, kas īpaši radīta šim mērķim un kurai ir viens sociālais mērķis, kurā privātā partnera izvēle ir norisinājusies uz konkursa pamata, iepriekš izvērtējot finansiālus,

tehniskus, operatīvus un ar vadību saistītus nosacījumus, kā arī sabiedrības piedāvājuma raksturojošos elementus sniedzamo pakalpojumu kontekstā, un konkursa procedūra ir saderīga ar brīvas konkurences principu un Kopienu tiesībās koncesionāriem izvirzītajiem pārskatāmības un vienlīdzīgas attieksmes principiem.

[Paraksti]